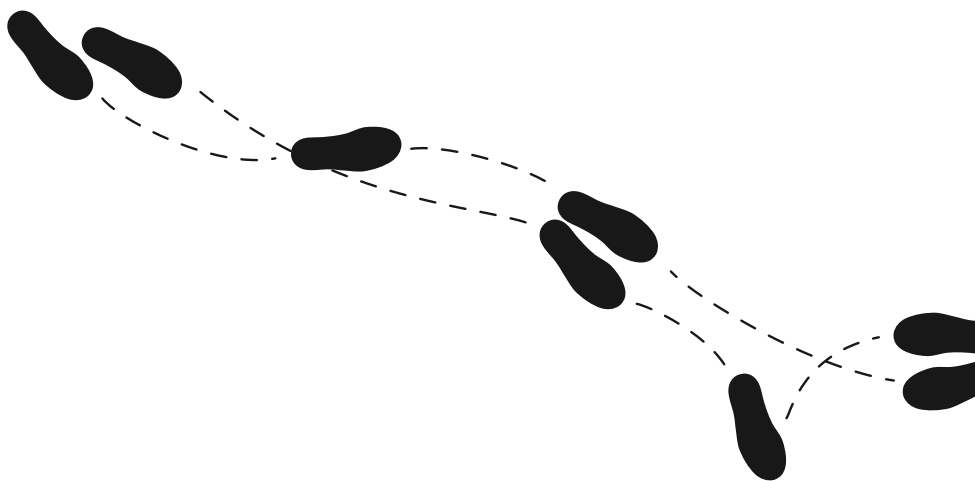

POLKA ROSA

POLKA ROSA

EUGÈNE BAAK

Polka Rosa

ISBN 9789465311098

Eerste druk

© 2025 Eugène Baak. Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp en boekverzorging: Jacky Rinket

Polka Rosa is een roman, de personages en gebeurtenissen zijn fictief. Elke overeenkomst met bestaande personen, levend of dood, berust op toeval en is niet beoogd door de auteur.

Voor Silas, een speurtocht tussendoor

Ook leverbaar van Eugène Baak:

Ritmes rond Wolvenbot

Armada

Van ons het koninkrijk

Walhalla baby

We sing the beach electric, paintings, drawings and installations

The sidewalk a mountain

Pier open closed/gesloten, An old European fairy tale/Een oud Europees sprookje

Non-fictie:

Crime scene Den Haag, stadswandeling/city walk

Crime scene Eindhoven, stadswandeling/city walk

Crime scene Den Bosch, stadswandeling/city walk

Crime scene Venlo, stadswandeling/city walk

Crime scene Maastricht, stadswandeling/city walk

Crime scene Amsterdam, stadswandeling/city walk

INHOUD

1. LA ISLA DE LOS GIGANTES	11
I	
2. ASBAKSLAKKEN	26
3. SNACKBAR NELLIE TOK	39
4. INLEIDENDE BEWEGINGEN	51
5. HET SYNDROOM VAN BROCCOLI	67
6. POLKA ROSA	76
II	
7. TIJD EN PLAATS	84
III	
8. MENSEN DIE LIJKEN OP REGEN	96
9. JOHNNY CASH	110
10. OOG OM OOG	125
11. NIET ZWAAIEN MAAR VERDRINKEN	139
12. GLOEIEND ONKRUID	145
IV	
13. LA CITTÀ ETERNA	164

PERSONAGES

DE STAAT

Nan Vonk, *officier van justitie*

SNACKBAR NELLIE TOK

Nellee Rosa/Tok, *snackbarhouder*

Floris Tok, *snackbarhouder, man van Nellee*

Romero 'TicTac' Tok, *zoon van Nellee*

DE KLANTEN

Ademar Rosa, *broer van Nellee*

Spin, *vriend van Ademar*

Giulio Russo, *docent, vriend van Floris*

Victor Brauer, *journalist Zuider Courant*

1993

1. LA ISLA DE LOS GIGANTES

Nellee Rosa

“Ik ben gevallen,” sprak de oude man, terwijl de plas bloed op de tegelvloer achter zijn hoofd groter werd. Zijn woorden klonken niet als die van een geschrokken senior die hard onderuit was gegaan in de supermarkt, eerder als die van een weerman die resumerend constateert dat het wederom een aangenaam warme dag was. De man riep ook niet om hulp, misschien omdat hij zelf bevroedde dat de klap te hevig was, te hard om van te herstellen. Hij verstrengelde zijn vingers op zijn borst en knipperde met zijn ogen, die langzaam vochtig werden. De zolen van zijn schoenen glommen niet minder, nat van de plas melk of frisdrank waarover hij was uitgegleden.

Nellee Rosa, de enige andere klant in het gangetje, bracht haar winkelwagen tot stilstand en bekeek het tafereel. Iemand moest naast de man op de grond gaan zitten en zijn hand vasthouden en geruststellende woordjes spreken. Iemand moest een ambulance bellen en iemand moest het bloed van de vloer vegen.

Dat zou zij allemaal kunnen doen.

Ze deed het niet.

De twintiger gaf haar kar een zwieper en schoot een parallel

gangpad in. Daar trok zij een pak zilvervliesrijst uit het schap en bestudeerde omstandig de bereidingstips op de verpakking. Ondertussen spitste zij haar oren.

Een tijdje klonk alleen de muziek uit de plafondspeaker: een melodie van The Beatles, maar dan vertraagd, gespeeld op een piano. Prima deuntje om dit aardse bestaan bij te verlaten, meende Rosa. Zeker als je – zoals de onfortuinlijke man – toch niks meer te kiezen had. Het serene getingel werd verstoord door een vrouwenstem die eerst verbaasd, daarna ronduit paniekerig klonk.

“Meneer? Meneer? Help! Kan iemand ons *helpen*?”

De man was gevonden. Goed zo.

In haar ooghoek zag Rosa een jonge winkelmedewerker op een draf langsij bewegen. Een andere vrouw met een winkelwagen toog nieuwsgierig dezelfde kant op. Stemmen klonken door elkaar.

“Meneer is uitgeleden, denk ik.”

“Ben u er nog, meneer?”

“*Hallo? Hallo?*”

Rosa bewoog weg van het rumoer, manoeuvreerde haar kar met een omweg in de richting van de kassa's. De consternatie achterin de supermarkt had deze hoek nog niet bereikt: de caissière, een voormalige klasgenoot die met school was gestopt na haar eerste zwangerschap, pulkte verveeld aan haar nagels.

“Dag Luana, alles goed?” Rosa pakte vier blikken kokosmelk uit de winkelwagen en plaatste ze op de band.

De caissière volstond met een nietszeggend knikje. Haar linkerjukbeen was flink gezwollen, donkerpaarse bloeditstortingen op een lichtbruine huid. Waarschijnlijk een cadeau van dat onnozele vriendje van haar, een jongen die droomde van een carrière als profvoetballer en nog geen dag in zijn leven had gewerkt. Rosa wilde er eigenlijk niks van zeggen. Deed het toch. “Weer klappen gehad?”

De dame tikte een bedrag in, stak een hand uit voor het geld zonder haar klant aan te kijken. “Zijn jouw zaken niet, Nellee.”

Rosa overhandigde het verschuldigde bedrag. De blikken

deed ze in een zakje, langzamer dan nodig. “Waarom sla jij niet terug?”

Haar voormalige klasgenoot zuchtte. Schudde moedeloos het hoofd. “Je kent Carlos,” fluisterde ze. “Hij is verdomme twee keer zo groot als ik.”

“Gewoon korte metten mee maken.”

“We zijn niet allemaal zo stoer als jij, Nellee.”

Rosa meende in de opmerking een suggestieve ondertoon te horen. “Wat bedoel jij, Luana?”

“Niks,” meldde de cassière gehaast. “Ik bedoel daar niks mee. Gewoon, dat jij een stoere meid bent. Onafhankelijk. Dat is, eh... goed.”

Rosa beet op haar onderlip. Zag ze nou angst in Luana’s ogen? Of, nauwkeuriger: in dat ene oog dat niet onder een zwelling verstopt ging? Ze twijfelde. Op het eiland deden rare verhalen de ronde sinds de familie Rosa in de krant had gestaan. Wie weet wat deze meid zich in haar hoofd had gehaald. Maar ja, je deed er niks tegen. Je kon roepen dat het allemaal een tikkeltje anders in elkaar stak, dat er meer kanten aan de kwestie zaten, maar op het eiland geloofden mensen wat ze wilden geloven.

“Een fijne avond nog, Luana.” Ze wandelde naar de uitgang.

Uit de richting van Willemstad kwam een ambulance, waarschijnlijk bedoeld voor de man in de supermarkt. Alleen zwaailichten, geen sirene. Dat betekende dat er niet langer haast bij was, had Rosa ooit geleerd. Ze stuurde haar fiets over het zandpad langs de donkere zee, een doorsteek die de protserige entree van het resort omzeilde en toegang gaf tot de achterzijde van het keukenpaviljoen. In het duister, tussen de afvalcontainers, gloeide een askegel op. Het was de chef-kok, die minstens zoveel hield van roken als van een mooi driegangendiner. Hij verroerde zich niet.

“Heb je je weer eens verstopt?” vroeg Rosa, terwijl ze haar fiets tegen een palmboom parkeerde. “Het is dat ik jou ken. Een ander zou zich wezenloos schrikken.”

“Ik heb recht op pauzes,” zei de man.

“Eén pauze per bestelling, zeker.” Rosa slingerde de tas met kokosmelk over haar schouder, wandelde de trap naar de keuken op.

“Kijk Nellee gaan, met dat mooie kontje van haar,” hoorde ze hem mompelen.

In de keuken walmde een weeïge rijstlucht haar tegemoet, verse vis knisperde op de bakplaat. Het gekletter van borden en bestek werd overstemd door twee hulpkoks, opgewonden in discussie over een of andere honkbalwedstrijd. Rosa groette ze niet – simpele jongetjes waren het – en liep naar het kleedhok, waar zij zich in haar zwarte rok en blouse met idioot groot resortlogo hees. Ze posteerde zich voor de spiegel.

Ze zag er voorbeeldig uit. Puntgaaf, eigenlijk, afgezien van het kleine litteken op haar voorhoofd. Ze kon het bedekken met een haarlok, maar deed dat zelden. De kras maakte haar interessanter, suggereerde een bijzonder verhaal – een verhaal dat Rosa doorgaans uit haar duim zoog, al naar gelang de achtergrond van haar gezelschap. Ze zette haar charmantste glimlach op, wandelde door het restaurant naar buiten.

Vanavond draaide zij haar dienst in de oude strandbar, een houten bouwsel in het zand, verfraaid met een rieten dak en veelkleurige lampjes, te midden van een rij strandstoelen die bijna reikte tot de branding. Hier en daar lagen roodverbrande, in slaap gesukkelde toeristen, andere vakantiegangers genoten van de verkoelende zeewind en de barstereo, waaruit *Informer* van Snow klonk. Prima dansplaat. Ze draaide het volume omhoog en plaatste de kokosmelk in de koelkast. Vanaf het strand zag zij de eerste brontige mannetjes alweer haar kant op paraderen. Leef-tijdsgenoten die nooit iets te melden hadden, haar schaamteloos uitkleedden met hun ogen, terwijl zij cocktails slurpten alsof het ranja was. Aan de toeg verwelkomde zij liever gasten met enige senioriteit. Ontspannen types die werk en geld hadden. Vaak waren die ook grappiger.

Twee lange mannen nestelden zich op de hoek van de bar, waar een uitsparing ruimte bood aan een scheefgegroeide palmboom. Rosa bediende eerst de opgewonden jochies – duchtig

aangeschoten, maar een paar Flügel en biertjes konden er nog wel bij – en verwelkomde toen haar nieuwe bezoekers.

“Heren, wat mag het zijn?”

De ene man tuurde naar de lucht. “Het is volle maan,” zei hij. Hij had een vrolijk, rond gezicht, pretogen en een zwart snorretje, het type dat zou kunnen doorgaan voor de spreekstalmeester van een circus, mits hij zich in een mooi pak had gehesen. Maar om zijn buik bolde een flodderig shirt met het jaartal 1960 – misschien zijn geboortjaar.

“Ga je veranderen in een weerwolf dan?” vroeg Rosa.

“Hij is een romanticus,” glimlachte de andere man. “Vaker wel, als hij de hele dag heeft liggen bakken in de zon. Doe maar twee biertjes.”

Deze man, met een malle visserschoed en blond driedagenbaardje, klonk vriendelijk, maar resoluut – iemand die gewend was om opdrachten te geven. En die kennelijk altijd iets omhanden moest hebben; van de toog graaide hij een nat bierviltje, dat hij langzaam begon te versnipperen.

“Al een beetje het eiland verkend?” vroeg Rosa, nadat zij de biertjes had getapt.

“Gisteren de Christoffelberg beklommen, morgen gaan we snorkelen,” zei de man met het snorretje. “Mijn naam is Giulio, trouwens, dat is Floris. En wie ben jij?”

“Nellee.”

“Mooie naam.”

“Ben jij Italiaans?”

Het snorretje grijnsde. “Half. Mijn vader werkte in de mijn. Kreeg verkering met een dame zoals jij.”

“Zoals ik?”

“Een serveerster. Ze werkte in de kantine van de mijn.”

Rosa knikte, veegde een handvol zandkorrels van het buffet. “En wat doen jullie, aan de andere kant van de oceaan, als jullie geen vakantie vieren?”

“Leraar,” zei de man, niet zonder trots. “En Floris hier zit in het vastgoed.” Hij gaf zijn maat een klap op zijn rug.

“Horeca, eigenlijk,” verbeterde zijn vriend. “Beetje handel in

vastgoed ernaast.”

Rosa had geen idee hoe zijn werkdag er dan uitzag, maar dat was waarschijnlijk ook de bedoeling van deze omschrijving. Net zoals die vage kerel die een paar dagen geleden aanschoof, wiens werk bestond uit ‘import en export’. Die had wel een kolossale fooi achtergelaten. Hopelijk was deze Floris uit hetzelfde hout gesneden.

“En jij, Nellee?” vroeg de halve Italiaan.

“Wat bedoel je? Dacht je dat dit mijn hobby was?”

“Eh, nee, ik bedoel... ben jij van hier, van het eiland?”

“Geboren en getogen,” sprak Rosa, gespeeld plechtig.

De man nam een slok, wreef met duim en wijsvinger langs zijn snor. “Nooit overwogen om de grote oversteek te wagen naar het moederland?”

“Het moederland?”

“Of noemen jullie dat niet zo?”

“En dan op driehoog in de Bijlmer wachten tot er een Boeing binnenvliegt? Nee, dank je.”

De man die Floris heette gniffelde, verslikte zich bijna in zijn bier. “Wij zijn wat zuidelijker woonachtig. De lichtstad.”

Rosa’s wenkbrauwen bewogen omhoog. “Parijs?”

Nu moest ook de halve Italiaan lachen. “Floris bedoelt die andere lichtstad. Die iets kleinere. Van de gloeilampenfabrieken?”

Dat zei Rosa dan weer niks.

Ze werd wakker van het gekwetter van de vogels en het getjirp van de sprinkhanen. En gekletter van water. Iemand was in de weer met een tuinslang, vermoedelijk de jongen van het zwembad. Ze draaide zich op haar zij, naar de man in wiens huisje zij na sluitingstijd was beland. Hij sliep nog, zijn handen als een baby onder zijn wang geschoven. Voorzichtig haalde ze een vinger door zijn haar.

Weer niet aan de regel gehouden.

Een van de gedragsregels op het resort was dat medewerkers geen relaties met elkaar aanknoopten en zeker niet met gasten. Niet dat Rosa die regel ooit had gelezen – ze wist niet eens zeker

of zij een contract had – maar een ander meisje was er niet lang geleden om ontslagen. Maar ja, die snol deed het met *iedereen*. Rosa dichtte zichzelf meer klasse toe. Haar veroveringen waren te tellen op één hand. Er was de praatgrage Duitser geweest, met dat kasteel aan de Rijn, dat hij om ging toveren tot een evenementencentrum. Nooit meer iets van gehoord. En die Belgische zanger met naar verluidt twee wereldhits op zak, die om Rosa wilde scheiden van zijn vrouw, tegelijk zijn manager. En toen besloot vanwege zijn carrière dat toch maar niet te doen. En er was de voormalige zwemkampioen, een heuse Adonis, die met haar oud wilde worden in zijn royale grachtenpand te Amsterdam. Na zijn vakantie had hij nog twee liefdesbrieven gestuurd, voornamelijk gevuld met beschrijvingen van de slaapkamertaferelen die Rosa te wachten stonden. Eigenlijk was het gewoon porno. En toen was hij zomaar verdronken, tijdens een met drank geardeerde zeiltocht met zijn beste vrienden.

Dat was het wel.

En dan nu deze koene ridder.

Floris Tok.

Ze kon zich het laatste uur met hem en zijn zwaarlijvige vriend niet haarscherp voor de geest halen. Nadat de andere gasten waren vertrokken, had zij de stereo uitgezet, de lampjes gedoofd en pina colada's met overdadig veel rum gemaakt. De halve Italiaan viel daarna stomdronken van zijn barkruk in het zand. Floris bracht hem naar zijn vakantiehuisje en keerde terug met een fles jenever. Hij was aardig en lief en hij rook best aangenaam. En hij kon goed kussen – dat was dan weer mooi meegenomen.

Ze bewoog haar vinger over de punt van zijn neus, tikte zacht op zijn onderlip. Hij zou er nog een week zijn, had hij gezegd. Mooi. Een volle week om te zien of Floris Tok de ware voor haar was. Iemand die wist van aanpakken, zijn eigen broek ophield, iemand die niet slapjes op de bank ging liggen als het even tegenzat. Ze ging deze man een kansje geven. Maar eerst moest zij ongezien het terrein weten te verlaten.

Rosa griste haar rok en blouse van de grond, kleepte zich

aan en zette de deur op een kier. Verderop, bij het zwembad, drentelde de jongen met de tuinslang. De ergste flapuit van het resort, helaas. Had zij weer. Ontsnappen de andere kant op was geen optie: in de ontbijtzaal waren ze natuurlijk de tafels al aan het dekken. De receptie was sowieso permanent bemand. Alleen het kronkelpad tussen de huisjes en de strandstoelen bleef over. Dan een eindje langs de branding, door het groen naar het zandpad en terug naar haar fiets bij de keuken.

Ze waagde het erop.

Amper twee stappen stond zij buiten de deur of de tuinslang-jongen draaide zich om, een valse grijns op zijn gezicht.

“Nellee, vroege vogel!”

“Ssst,” bracht ze een vinger naar haar lippen.

De jongen had het gebaar kunnen maken van een draaiende sleutel voor zijn mond, of eenvoudig een duim kunnen opsteken, maar dat deed hij niet. Zijn grijns leek bevroren, ondertussen leek hij zowaar na te denken. Dat zinde Rosa niet.

Ze liep op hem af, keek om zich heen of er geen andere schoonmakers in de buurt waren. “Vriend,” sprak zij, bijna fluisterend, “jij hebt mij hier *niet* gezien.”

Hij draaide de tuinslang dicht. “En als iemand ernaar vraagt?”

Geërgerd schudde ze haar hoofd. “Ben jij stom of zo? Dan zeg jij *nee*. Snap je dat?”

Een verbouwereerde blik, alsof de jongen klare taal op de vroege ochtend maar moeilijk kon verdragen.

Rosa zette dreigend een stap dichterbij. “*Snap* jij dat?”

De jongen deinsde achteruit, draaide zijn slang weer open en begon tegels te bewateren die al nat waren. “Is al goed, hoor,” mompelde hij, zonder nog oogcontact te maken.

Ze zette haar handen in haar zij, bleef zo een paar tellen staan. Ze wilde zeker weten dat hij de boodschap had begrepen. Toen wandelde ze naar de zee, langs de andere huisjes en een geurende, met asresten gevulde barbecue. Bij de palmenrij die het resort scheidde van het strand ontdeed Rosa zich van haar slippers. Tot aan haar knieën liep zij het azuurblauwe water in. De zon stond nog laag, maar was al warm.

Aan de horizon dreef een cruiseschip. Naast het vaartuig, tot zijn middel in het water, stond Gulliver. De reus boog voorover en duwde het schip met beide handen omlaag, tot de achtersteven uit het water stak. Vervolgens liet hij het gevaarte terug op het water klappen. Schoof daarna een hand onder het schip, tilde het op en gooide het achteloos over zijn schouder, als een kapot speeltje.

Hij kwam haar niet halen. Niet zoals vroeger, toen *Gullivers reizen* een onlosmakelijk deel vormde van de boekentoren naast haar bed. Dan stapte hij met veel geklater het water uit, joeg andere strandbezoekers de stuipen op het lijf door te schreeuwen als een krankzinnige. Het hele strand dreunde als hij zich liet vallen op zijn knieën, Rosa tussen duim en wijsvinger beetnam en haar op zijn schouder zette. “Naar Miami,” luidde standaard haar instructie, want dat was de Amerikaanse stad die het dichtst bij het eiland lag. En weg waren ze, Gulliver tot aan zijn borst in het water, Rosa die zich schrap zette, hem stevig vasthield bij zijn kraag.

Amerika bereikte ze nooit. Haar dagdromen werden gewoonlijk verstoord door andere kinderen, die haar voeten voor de grap onder een berg zand begroeven of een waterpistool op haar leegspoten. Of door haar moeder, die er vanaf haar stranddoek plezier in schiep om de eindeloze stroom toeristen – spierwit en dik, flodderig gekleed en luidruchtig – te voorzien van vilein commentaar.

Vanochtend zag Rosa enkel een roedel zwerfhonden, een stel joggers en een ouder echtpaar met identieke windjacks, handje in handje. Geen bekenden, gelukkig. Ze liet het matineuze gezelschap passeren, kloste een eindje verder door de golven en wandelde terug het strand op. Bij de eerste rotspartij schoof zij weer in haar slippers en klom omhoog, langs een leguaan die meer dood dan levend leek, door de lage haag waarachter zich het zandpad naar het resort bevond.

“En nu weer terug,” mompelde zij tegen zichzelf.

Voorbij de eerste bocht van het pad bevond zich een bankje. Het uitzicht op zee vanaf hier was magnifiek, zeer geschikt voor

vakantiefoto's. Voor toeristen die zelf niet op dat idee kwamen hielp een bord met tekeningen van een camera en een opgestoken duim. Op de grond lagen lege bierflessen en verfrommelde zakken chips – daarover zei het bord dan weer niks.

“Is niet van mij, hoor,” lachte de blonde dame op het bankje. “Ik denk dat ze hier vannacht een feestje hebben gevierd.”

Rosa herkende de vrouw eerst niet, zonder haar blauwe mantelpak en die blik die zo snel van mededogen naar verontwaardiging kon schieten, zoals zij herhaaldelijk had gedemonstreerd op het politiebureau. Weg van die professionele omgeving oogde officier van justitie Nan Vonk als de zoveelste toerist, met haar witte zomerjurk en robuuste wandelschoenen. Uit haar handtas diepte zij een thermosfles en twee plastic bekers op.

“Ik drink hier soms mijn koffie, voordat ik ga werken. Kom even zitten, Nellee, jij bent zo te zien ook wel aan een opkikker toe.”

Rosa twijfelde.

Dat ontging Vonk niet. “Kom *zitten*, Nellee. De dag moet nog beginnen.”

Ze klonk even vriendelijk als dwingend, een toon die Rosa bewonderde, misschien omdat ze die precieze balans zelf nooit wist te raken. Ze nam plaats naast de officier.

“En vertel mij,” vervolgde Vonk, “hoe *is* het nou met jou? Heb je het allemaal een beetje achter je kunnen laten?”

Rosa knikte, nam met twee handen een volle beker koffie aan.

“Weet je wat het is, Nellee? Je moet genieten van de onbewaakte momenten, zoals nu, hier. Ik weet dat ik dadelijk een bulk papier op mijn bureau aantref, met alles wat er vannacht mis is gegaan. Gedoe met drugs, vechtpartijen. Heb ik niet altijd evenveel zin in, als ik eerlijk ben. Maar dat is nog even weg, snap je? Ik geniet van het uitzicht, van die laatste tinten roze, dat schattige wolkje daar, dat eenzaam en verlaten onze kant op drijft. Het paradijs op aarde, zoals ze het in de folders graag omschrijven. Maar dan *echt*.”

“Lilliput,” mompelde Rosa.

Vonk leek de verwijzing niet te vatten. “Moet jij ook doen,